

4

idő előtt juthattak a belső munkatalkához. Az Őstevens években szomorúbb idők estünk, semhogy milliók juthattak volna középközébe. A hatvanas évek zintén leköltöttek az erőmetek, míg a hetvenes években megindult a rohamos fejlődés. A szegény fegyverek az ország egész területén terjedtek, semhogy hitelen akkorra őszentek juthattunk volna a bazilika építésére. Tulajdonképpen tehát a hetvenes évek vége, illetőleg a nyolcvanas évek óta tart a legzorsosabban vett építkezés.

Amde bármi és bárhogyan történt legyen, annyit tény, hogy ha nem a belső építkezési költségek egy részének felhasználása útján is, de haladék nélkül át kellene térni a bazilika környékének rendezésére. Azt hisszük, hogy ebből kiváncsi munkatalka eléggé indokoljuk, ha utunk arra, hogy a bazilika külseje már befejezett állapotban van, körül levő épületek kisajátítási ára ennél kétezerbe jutnak a millennium évéhez, annál magasabb lesz, ha ezt az időt is bevárjuk, akkor olyan horribilis összegeket kellend majd elődöni, hogy ideig fejöldni hagyja a dolgokat, egyenlő lesz a könnyelműséggel.

Mir ismétlenül volt szó arról, hogy a kisajátításhoz komolyan hozzáfognak, de mindaddig egyrészt a lebonthatás körül, melyek részben az építkezés természeténél fogva szükségesek voltak, szemmi sém történt. A millennium éve napról napra közeledik s mint hogy a bazilika építésére külön tett állapotot meg a kormány az évi államháztartásban, másrészt a tövörös a maga hathatós hozzájárulásával csakis a saját jól fellegott érdekében mozdítaná elő, egező szükségesnek tartjuk, hogy a bazilika körül minél előbb megteremtsek azt a szabad terület, amely nélküli ilyen impozáns építészeti műremek is hatás nélkül, szépségtelen szabadság teije nélkül élvén. Különben azt hisszük, hogy ennek a szűkeget előbbre halasztásának, melynek felelőse, valamint kemény kérdéseket vetjük annak a fejtegetés, hogy merőben szabad, közvetve, vagy partközött, vagy egyéb tét nyílik a bazilika előtt.

A lipótvárosi temető építkezését tegnap délután ülésen elhatároztuk, hogy ismétleti előterjesztést fog tenni a rendezés ügyében a tanácsnak. Reméljük, és elvárjuk, hogy a tanács nem fog kényszerűen a kérdéses javaslatot megszerkesztésével.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A magyar tudományos akadémiát I. osztályi hónap, csütörtökön délután öt órákor ülést tart, melynek egyedüli tárgya a költészet megállapítása.

A Kisfaludy-társaság ülése.

Künt a hófények szállingóztak; igazi decemberi este volt. Epen arra való, hogy az emberek irdalmi estélyre siessenek. Érdekes program, jeles felolvasók különösen a hölgyköröset vezontták a Kisfaludy-társaság mai ülésére, melyen Gyulai Pál elnökolt. Mellette ült a társaság másodnöke Szász Károly; a taktári korosszekek Beothy Zolt és Vargha Gyula foglalták el. A tagok számára fenartott padosorkonban láttuk gróf Apponyi Albertet, Berczik Árpádot, Endrődy Sándort, Dalmany Győzött, Tóth Lőrinczet, Zichy Antalt s a társaság többi tagjait. A hallgatóság soraiban ott volt több régi honvéd is, köztük Görgei István.

Pontban öt órákor nyitotta meg Gyulai Pál az ülést.

Beothy Zolt tüká-jelentést tett, hogy a jövő évi üléstrend tervezete szerint az első ülés 1895-ben január 30-án lesz; a kügyűlést február 5-10. között tartja meg a társaság. Az ünnepélyes közlés február 10-én, vasárnap délelőtt 10 órákor lesz. Az ülések a hó minden utolsó szerdáján tartandak, kivéve a június 19-iki és decz. 18-iki üléseket, melyek a nyári szünetet, illetőleg a karácsonyi ünnepek megelőzik. Ezután a felolvasások kezdtek a sor.

Először Váradai Antal ült a felolvasó asztalhoz. Három szép költeményt olvasott el a *Panacea* címűben egy hadioktágyadói szóciklinek egy vén barát olyan országostól, a halál ellen, hogy olyan embert éritsen meg, a ki nem vétezték — melyet hiba keres s midőn azt hiszi, hogy réd talált, meghalt. A *legboldogabb* című költeményben a gyermeknek adja az anygal a boldogság paláját. A *gyárvárók* versének egy kis egyházi politikai ize is volt; a protestáns papok szenvedéseit festi benne, a kiket a Jézus nevében ítélték el. Refrénje:

„Érős várunk nekünk az Isten! / A végén felvált a hitő; / Hiszem, jön még egy boldogabb kor, / A szerelt hittűk azok, / S nem járják egymást ellenében, / A megcsúfolt Jézus nevében; / S a hármás létezés messzéjére / E jelszó vizsgázkózsa: béke! / Hogy ez lelkem megsejtsen, / „Érős várunk nekünk az Isten!“

A jeles költő zajosn megalapsolták. *Degré* Alajos „*Marcus tulkák*“ címzen érdekes remiszancziakát olvasott fel a szabadságharc nagy napjaiból; mint tudtál kalapja melé a lelkes márciusi fiatalok, Vasvári, Jókai, Lisztjary egy-egy tollat s mint mentek aztán csatákba, harcolni a haza szabadságáért. A legkötörbösben Lisztjary Kálmán viselte a tollat, melyet egykor kedvese tűzött kalapja mellé. De mikor meghallotta, hogy Budapest, O. . . Eltekla baberkorszort nyújtott át a Budapestre bevonuló Windisch grüneknek, bosszusan dobta el azt magától. Így tűnt el az utolsó márciusi toll.

Az érdekes felolvasást megelőzték. *Kozma* Andor két szép költeményt olvasott fel. Mindakettő nagy hatást keltett. *Az agy prédikátor* című legenda a karália által börtönre ítélt s napról-napra ifjódó martírúrt szölgöt; a második *Modern ifjú* címmel a mostani léha fiataliságot ostorozta. „Inci-finci kis uraska, / Olyan kényes, mint egy macska“ így kezdte verset s zajos tetszés mellett olvasta, mi az ilyen uracs kívánsága: / Egy kis ideg- s gyomorkura, / Hozomány is sznekurka. / A jeles költő zajosn megalapsolták. Végeztül Beothy Zolt olvasta fel *Szilárdy* Sándornak „*Irodalomról a forradalom után*“ című irodalomtörténeti tanulmányát, mely a Bach-korszakbeli irodalmi viszonyok élénk cseleltesével költötte le a halgatóság figyelmét. Mga a tanulmány a felolvasó által szerkesztett képes irodalomtörténeti vállalatban fog megélni.

Ezzel az érdekes ülés véget ért s a tagok zárt ülésre vonultak vissza, melyen többek közt azt vitatták meg, hogy az üresedésben levő tagsági helyekre ajánljanak-e valakit vagy sem.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Három egy templom létsért. A pestvidéki törvényszék előtt ma állott törvényt Goldstein Lipót monori lakos, a kit azzal vádolt listorsosa, Fried Simon, hogy a zsidó pünkösd második napján őt s a zsinagógában jelen voltak az ajtosságnan megzavarta. — Elősméri-e, hogy a pansz igaz? kérdi a bíróság. — Kérem, Fried előgalla az én rendes helyemet. — De hiszen Fried megyette azt az üléshelyet. — Honnan tudhattam azt én, bíró ur? — Mit tett maga, a mikor Friedet meglátta helyén ülni? — Oda ültem én is a székre. — De hiszen azon nem lehetett kettőjüknek valami kényelmes ülésük? — Izadtunk is eleget, tekintetes bíró ur! — No aztán mi történt? — Egy darabig csak farkasszem néztünk, hanem a mikor már nagyon meglégtünk lett, tekintetes bíró ur, hát azt mondtam Friednek: Te Fried, az okosabb enged. Tetszik tudni, mit felelt erre? Azt, hogy legyék én az okosabb. Hanem azért nem hagyttam magamat. Tudtam, hogy mikor a thrórát főlemlik, akkor mindig nekik fel kell állni. Úgy gondoltam, hogy majd

én akkor a Fried háta mögé húzódok s beleülök a székekbe egészen. Hanem nagy ravasz az a Fried. Ő s állt fel s így ültünk mind a ketten, míg az istentisztelet tartott.

A tanúk azt vallották, hogy az incidens nem zavarta az istentiszteletet s miután a panszos is visszavolta a vádjait, Goldstein Lipót — törvényszék fölmennete.

Lapszerkesztők egymás ellen.

Az Egyetértés tudósítóját. — Odóuzs s vidéki közeletünk viszonyaira szomoróvilágott vető úgy került ma a győri esküdtészek elbírálása alá. Két vasvármegyei lapszerkesztő, *Kaffeher* Béla és *Ehén* Gyula, a megyei elítelt két szereplő tagja, tartotta lezámolását a sájtóbiróság előtt, miután előzőleg lapjaik hasábján heves polemikáiban öntöttek vizsalykodásuk mérgét. A tárgyalásra, melyet nagy közönség hallgatott végig, gróf *Festetics* Andor földmívelési miniszter is meg volt idevze tanuságtelet végett, de helyette távirat érkezett, a melyben hivatalos elfoglaltsága miatt kimentte magát. A sájtóbiróság elnöke *Sebb* Imre volt.

Az esküdtészek megalakítása után felolvasták a három vádlevelét, mely a következők: — „*Elzölletet*“ kiragadott — cikletteket inkriminálta. *Kaffeher* Béla lapjában, a „*Vasvármegye*“ -ben azzal granulálta *Ehén* t, hogy mint városi képviselő s a sájtóbiróság elnöke állítógaly egy bécsi gránítköveggel oly megállapodásra jutott, hogy jelentős tiszteletdíjat kap, ha Szombathelyen elfogadják a gránitkövezt. Ezeket — folytatta a cikik — *Ehén* soha meg nem czfolta, csak annak idején megfoghatóan és megmagyarázhatóan erőszakossággal dühögött a gránitjárdak mellett, s a mikor a gránitkövezt az asztal elé meglükött, lemondott a munkáról. *Pla* ez való, pedig *Ehén* sohasem czfolta meg, — úgy eljárása szemben érelem, valóságos Panama! A cikik továbbá hangulyzóly, hogy *Ehén* nejének százezer forintnyi hozományából gyermekeire csak 5000 forint maradt. A hiányzó nagy öszteget *Ehén* jogtalanul elvonta a törvényes gyámhatóság kezelése alá s elítalta. Mután meg egész sereg visszaadhatlan díszít jözevel illeti *Ehén* t, így végzi: „Es most ki hát azzal a fröngvály korunk dícsőségés Cidje! Mert én nem tudom, hogy a fenébe jelleit vajlag egyes mozaiktaiban mi a talányom? a gránitköve s, a szemérmetlen tolszkodás, vagy a jellemtelenség!“

Kaffeher azonban nem elegend meg ezt, hanem nyílt levelet intézett a vasmegyei kászió igazgatóságához, hogy miként ürthet oly embert meg a körében mint *Ehén*. „a ki kiköru áru gyermekeitől a vagyontuk elvonta, a kit Gidóvály főhadnagy nyilvánosan megsértett s ezért elégtétel nem szerezett, a ki saját ügyvédi felének periratait nyilvánosságra hozza az illető engedélye nélkül, és azért, hogy annak erkölcsi és politikai kárt okozzon“ stb.

A válszazás, mint a másik vádlevel mutaja — *Ehén* sem maradt azzal s „*Vasmegyei Lapok*“-ban azzal vádolja kollégáját, hogy több ízűllt vállallott közleményeiről különböző nagyságu ösztegeket akart kivásalni.

A harmadik inkriminált cikik *Kaffeher* t, az asztalozás érdekében írt cikkeit, mint a sájtó eljárlásait támadja. Ez tehát viszontvágás a gránitözás ellen való támadásra.

Ezekre az inkriminált pontokra indult meg a bizonyítási eljárás, a melyre öszesen 54 tanu volt beidvze.

A cikkek szerzőségeit s felelőségeit *Ehén* Gyula és *Kaffeher* Béla köcsősbösen elváillták. *Pla* ez asztal háborúról *Szabó* Ernő volt polgármesteri hallgatósági ki, bizonyítékul a sájtóbiróságtól jelentés szolgált.

A legérdekesnyeb pont kétségeküll a hozomány és a kiskorú gyermekei kérdése volt. Erre nézve bizonyíték *Ehén* elhalt felesége hagyatékának leírása s a beszavoltó végzés, a takarékpénztári könyvkönyvön és Öltay Guidó nyilatkozata, továbbá *Szabó* Ernő volt és dr. *Tórkötő* Sándor jelenlegi polgármester tanuvalómása. Eneure nézve legelsőszabb bizonyíték Szombathely város községülésének határozata volt, mely felhatalorozást fejez ki a „*Erközzel*“-eközös fölött, hogy egy városi ünnepepen a város öreg polgármesterét, *Grimm* Károlyt éjeli a kávéházban meglámtadta és a vidéki vendégek szemelattára megvertte. A város egyttal az ügyvédi kamaránál is fejeletette.

A bizonyítási eljárás folyamán az ellenfelek szombathelyi közszereplésére is kiterjeszték. Ezekre a momentumokra 14 erkölcsi tanu hallgatgati ki, úgy *Kaffeher*, mint *Ehén* javára.

Kaffeher lapjának hírlapírói novjáról *Romy* Sándor és *Szabó* Gyula hírlapírók adtak szakertői felvilágosítást. Gróf *Festetics* Andor miniszter arra nevezt tanusoktól volna, hogy *Ehén* t a 6 periratának közelettel nem engedte meg.

Az esküdtélen tiz percz szünetet rendel, deútán önény órákor pedig a tárgyalást felítóg felüggesztette. **Dreyfus a haditörvényszék előtt.** A parisi „*Cherche-Midi*“ nevű katonai fogházban ma déiben kezdődött meg Dreyfus kapitány perének tárgyalása. Dreyfus ellen tudvalegőleg amiatt emeltek vádat, hogy a hadügyminiszter leveltárolékát el tulajdonította egy csmóf fontos iratot s azokat egy idegen hatalmasságnak szolgáltatta ki. Öszesen ennyi az, amit az afejtől mindenké tud, de az esetről anynyi ellentmondó részlet kering, hogy nem haladátnal dolog a föltakutakodni, melyeken a vád alapul, újra felelevenieni.

Október utolsóján terjedt először híre annak, hogy a táborharhoz beosztott Dreyfus százados letartóztatják, pedig utólag kiderült, hogy már 15-kén elfogták. Ennek a ténynek az okát a közönség először abban kereste, hogy Dreyfus a hazafülséggel határos öszteköteletben volt Olaszországban, egy olasz cselészöví hőlgy szerelmi intrikájának áldozata lett. Ezt a regényes verziót csakhamar eltejtették, és gyökeret vert az a megyözödés, hogy a kapitányt a francia csapatok mozgósítási terveit Németországnak szolgáltatta ki. Kézelhetni azt a felháborodást, a mi erre a francziák közt, a kibéna a német gyölölet és a revansvágy meg mindig nem gyengült, keletkezett, noha a kapitánynak nemsokára sok védője támadt. Ezek erősítgették, hogy Dreyfusnak ma érdekében sem állhatott a tett, mert kitűnő anyagi helyzetben volt s fenyés karrierre volt kílátása. Mga *Mercier* hadügyminiszter határozatlan a kapitány bünyöségé mellett foglalt állást. Az egész vád Dreyfus elfogott levelein alapul, melyet egy német ügynökök intézést s melynek adatai a legerhelőbb természetűek. A mai tárgyalás alkalmából a törvényszéki palota bejárattán elővigyázati intézkedéseket tettek és a tárgyalási terembe csak hírlapírókat és a tanusokat becsatoltak be. A szük terem, melyet 12½ órákor nyitottak ki, csakhamar megtelt. Több hőlgy a bírósági asztal mögött foglalt helyet. Deútán 1 órákor léptek a terembe a hadi törvényszék tagjai és *Maurer* ezredes, a törvényszék elnöke megnyitotta az ülést. Dreyfus kapitány, kit már reggel vitték a törvényszéki épületbe, a hol a haditanács ülészik, úgy csendőrsítést és egy hadnagy kíséretében bizonytalan léptekkel jött be a terembe, a hol a vádlottakat padjára ült, miután a haditörvényszék tagjai előlt mélyen meghajoltak magát. A vádlott szeméjét hord és dolmányt visel. Csak nehezen tudta könnyéi visszatartani. Az elnök a szokásos kérdéseket intézi hozzá, mire a kormánybiztos igazotlan emelkedik fel helyéről és utalva arra, hogy a per nyilvánossága a közönszre veszélyesnek látszik, követeli a tárgyalás titokban való

kezestülvitelt. *Demange*, a vádlott ügyvédje a nyilvánosságot kéri. Az elnök a védőgyűvésnek nem engedi meg, hogy a per lényegét érintse és a kormánybiztos megjezi, hogy ez ígyben a védelem és a vád érdekein kívül még más érdekek is kormányforognak. A törvényszék visszavonul, és a kormánybiztos indítvány fölött tanácskozik. A szünet alatt a gyűlés-teremben a legnagyobb izgatottság uralkodik s a közönség zajosan és szenvedélyűl vitatkozik. Néhány percz múlva a bíróság visszatér a terembe és az elnök közli, hogy a haditanács egyhangulag a titkos tárgyalás kerestülvitelt mondta ki. Erre a termet kiirittették.

A Dreyfus-perben az államügyés 22 tanu idézett meg, többnyire tiszteket, kik a hadügyminiszteriumban vannak beosztva. Meghívottat továbbá négy irászak. A védő 12 tanu idézett meg, ezek közt tiszteket, kik a vádlott előéletéről nyilatkozának, továbbá vádlott több barátját és rokonát, ezek közt Dreyfus párisi fröhbíbit is. A tárgyalás kezdetén az elnök megvonta a védőtől a szót, midőn az egyetlen okmányról, a melyen a vád alapszik, szólni akart. A mai tárgyalás este 6 óra 30 perczkor ért véget. 35 meghívott tanu közt ötöt hallgatgati ki. A tárgyalást holnap délután 1 órákor folytatják. Az feleletet valószínűleg csak pénteken fogják meghozni. A tárgyalás mindvégig titkos lesz.

GYÁSZROVAT.

Gróf *Bánffy Miklós* holttestét tegnap az elhunytak Jozsefvicza 9. számú lakásán tiszta és díszes koporsóban ravatalra. A ravatl feketével teljesen bevont szoba közepén állt virágok közt. A Lipótrend nagykereszejét s a fopóhárnokmestert s kamarási jelvényeket a koporsó lábánál helyezték el. A ravattal egészen elborították a koszorúkat.

Koszorúkat küldtek többek közt: A frörendház — *Eróf Bánffy Miklósnak*, A nemzeti kaszinó — gróf *Bánffy Miklósnak*, báró *Bánffy Desző* — a család seniorának, *Berchtold Elze grófnő* — a hála és szeretet jeléül, *Róza és Béla* — a szeretet nagypapának, gróf *Serényi és neje, Kornélia és Géza*, dr. *Lumniczger és neje és dr. Antal Gézáné*. A gyászszertartás délután két órákor kezdődött az udvarban, melyet egészen feketére vontak be. A gyászszertartás alatt, melyet *Szász* Károly református püspök végezett, a koporsót az udvarba vitték és hatalmas menzert alá helyezték.

A fopóhárnokmester temetése rendkívüli részvét közt ment ma délután végbe. A gyászház tágas udvarát a résztvevők csakhamar egészen özölökték. A temetésen megjelentek: *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Szilágyi* Desző, *Lukács* Béla és *Heteronymi* Károly miniszterek, báró *Bánffy* Desző a képviselőház elnöke, *Gromon* Desző és *Reiszig* Ede államtitkárok.

A hadsereg részéről herczeg *Lozkovitz* Rudólf hadtestparancsnok, *Rohoczy* tábornok, tétparancsnok és báró *Koltz* altábornagy.

Ott voltak: Minályi Viktor érsek, gróf *Teleki Géza*, herczeg *Ödesealchi Artur*, Károlyi Tibor, Tisza Lajos, Károlyi Sándor, Andrássy Aladár Géza és Laszlo grófok, *Berchtold* Rikárd, *Bathányi* Tivadár, *Zichy Jenő*, *Szapáry* Géza és István grófok, *Pallavicini* Ede ögróf, gróf *Csáky* Albin, báró *Lipthay* Béla, *Gerzav Mihály*, *Gyulai Pál*. Ott voltak továbbá: gróf *Apponyi Albert*, *Beothy* Algernon, *Höranszky* Nandor, *Horváth* Gyula, *Justh* Gyula, *Molnár* Antal, *Daranyi* Ignác, *Ugron* Gábor, *György* Endre orsz. képviselő s még számosan. A halottat *Szász* Károly dunamelleki ref. püspök búcsuztatta el, gyönyörű, megható beszéddel.

— Gyászjelentése — így végzte a püspök beszédét — egész seregét mutajta azoknak, kik agkor estélet megdesztették s a szeretet és ragaszkodás meleg sugarival öveztek körül; kik aggódva állottak beteg ágya körül enyhíteni és vigasztalni igyekezvén végnapjai és órai kinyitit s most tört szívvel állának kösörpőzelett. Meg Krisztusz kereste végső perczében, mert mint egész életében — utolsó órájában is hű volt hozzá s a nem akart megválni tőle. Nem is váill meg féle nemes szív! Sőt hozzá ment azzal a tiszteletlen bizalommal, a ki nem álvó szeretettel, mely a hievék és igazak szívét a világ meglátóghoz vonza, ellenállhatatlául! Most meglátáld őt — örökké, mert ő mondta: „A ki hiszen én bennem, ha meghal is, — el!“

Te ész! Elsz tized s mindnyójunk emlékeztetésben — e fölön: Elsz a Krisztussal az örökéleletemben. Ez kitűnik az Úr uralmában; s hōgy e hitűnk erős, vigasztaló leheszen, azért akarunk imádkozni. — A püspök ezután imát mondott, majd megállította a halottat és ezzel a szomorú szertartás végét ért. A koporsót ezután kiltették a pályaudvarra, a honnan este Kolozsvárra szállították. Ott a temetés holnap, 20-án délután két órákor tartják meg.

Gróf *Bánffy* Miklós fopóhárnokmester halála alkalmából — mint értesülünk — a családhoz a *krályától* és *Mária Valéria főhercegnőtől* részvétlávratok érkeztek.

Azonkívül számos részvétlávratot s koszoru érkezett az ország minden részéből. *Báró Bánffy* Miklós holttestét — mint Kolozsvár tlvátározatát — holnap reggel a befarkas-utcai reptembloha viszik, a honnan délután 2 órákor temetik el. A temetésen az ev. ref. preszbiterium és igazgáttanacs tustelileg vesznek részt. A gyászbeszédet *Szász* Domokos püspök mondja. Az egyházkerület külön gyászjelentést adott ki.

Báró Schlehla Ottokár cs. és kir. nagyköveit s szolgálaton kívüli meghatalmazott miniszter, a bécsi császári tud. akadémiá tagja stb. tegnap 70 éves korában Bechesben hirtelen elhunyt. Temetése ugyanott holnap megvege.

Voll turini polgármester, mint nekünk Turinből táviratozók meglált, Voli kommanderát és szenátor Turin városának sok éven át fopólgármestere volt és úgy is, mint polgár, mint a városi előjárósági feje ügy is, mint a felsőház tagja, a legnagyobb tiszteletben részesült. Előleki, gárdie polgári családból származott és sok imágvd működtet, egyidejűleg szőlővárosban, hol csakhamar kivívta a közbecsület és meg fiatal korban be lett választva a városi tanácsba. Ismeretes volt szép ferfias alakja, példás munkássága, langóli ékesszólása, nagy tehetsége és meleg szíve. Ezen utolsó tulajdonának szamalan jeleit észlelte azon magyarok is, kik a nagy hontalan turini visszavonultságnan küllöttségileg vagy csoportosan gyázaron felkeresték. Voli szenátor mindég részt vett hivatalosan a legmagyarabb magyart meglészteteli jót hooldítanak ösztejövetelelt és a gyengéd figyelem minden nemével halmozta t, a ridge magyarában elő hallgatolan nagy aggrasvnt. Midőn Kossuth Lajos meghalt, Turin polgármestere városi tanácsa elén az első volt a halottas házban és felajánlott azonnal a város és Olaszországnyi Pantheonserű helyében dicsrés helyet a magyár nép hólloftának; és midőn Kossuth két fia elhatározta visszahozni a nagy halott tetejét a házba, Turin város magának követelte a gyászúnnep rendezését és költségeit, és az utolsó perczig ott volt a város tanácsának elén a lejek fopólgármester Kossuth Lajos ravatalánál. Sok magyár ember megtanulhatta volna, hogy kell egy nemzet nagy emberét szeretni és tisztelni, azon

szép és rokonszenves olasz alakról, a ki most létűnt az elők sorából.

Kossuth Ferenc az következő táviratot intézte Turin város tanácsához:

„Megtarta Turin városának egyik legjobb fia elhunyna által, a ki a munkák becsületességének a legmagasabb és szíveli tulajdonokkal megáldott példányképe volt, küldöm részvétemet a városnak és a családnak, megtartva Turin iránt legnagyobb szeretetemet.
Kossuth Ferenc.“

A közönség köréből.
Jó fényképek készülékek most a legkedvesebb karácsonyi ajándék.
Legnagyobb választék készletekben MOLL A.-nál és kir. udvar ismétlő, Wien, Tschuden 9. Képes árjegyzékek ingyen. 21576
Chinaeszt-gyár
Hacker Mór
Budapest, Kossuth Lajos-utca 15. **karácsonyi ajándékok** eredeti gyártáriarában. Képes árjegyzék kívánatra díjmentesen.

NAGY KIÁLLÍTÁS. Alkalmi eladás.
Váldó francia bronz penelük és kandelaberek, antikue modern bronzalakok, finom faragott bútortek, kárpitzecskék, régi és modern, elsőrangú híres mesterek eredeti olajfestményei nagy választékban. Keletti porcszázadok 85-90 cm méter magúságok, továbbá több kis szeszeg igen olcsó áron.
Domhai S. udv. műkereskedésében
Budapest, Ferenc József-tér 8.
Régi ósrt templomi festmények, grájteménye, búzálatása órák 21429

Tagányi István arad-hegylajti szülő nagybírtokos több ezer hektortérlt levő, kizárólaj saját természetesen kezelt hamisítatlan

magyarjári és ménesharaczka
Fehér és vörös asztali, pecsenye- és aszu-borakt az Aradon Bathányi-utca 24. sz. alatt e célra berendezett helyiségekben hordókban és palackokban — harmely mennyiségben — elárúsítja és kivántra bárhova elszállítja. — Részletes árjegyzék kívánatra azonnal beküldetik. 20155

TÁVIRATOK.

Bécs, decz. 19. A képviselőház ma este tartotta utolsó ülést a karácsonyi szünetek előtt s azután elnapolja magát. Az urak háza pénteken vagy szombatnapon tartja utolsó ülést a karácsonyi ünnepek előtt. **Berlin**, decz. 19. Vilmos császár ma ünnepelely kihallgatásón fogadta Svecsin orosz tábornokot, ki Miklós orosz cászár trónraléptének notifikálásával van megbizva. A tábornokot, ki *Svecsin* orosz testőr-husár százados és *Engelicsseff* orosz katonai attaché kíséretében jött, a Wildpark-állomáson a császár szírnyhadsege fogadta és az új palotába kísérte, a hol díszszázad volt felállítva. A kihallgatás után, a melyen hr. Marschall államtitkár is jelen volt, Svecsin tábornok és kísérete meghívatták a reggelire.

München, decz. 19. A régensherczeg ma délelött ünnepelely kihallgatásón fogadta Ignatiev gróf főhadsegét, ki Miklós cászár trónraléptének notifikálásával volt megbizva. A kihallgatás az öszes udvari méltóságok is jelen voltak. Ignatiev gróf innen Rómába utazik.

Brissel, decz. 19. A képviselőház mai ülésén a pénzügyminiszter a költségvetés tárgyalásánál erőlesen ellene nyilatkozott a progresszív jövedelmi adónak, melyet a kollektivizmus felé való közeledésnek mond. A pénzügyminiszter kijelentette továbbá, hogy a kormány semmiféle adót külföldi gabonaméltre nem akar vetni és csak a külföldi liszt megadóztatása iránt szándékozik javaslatot előterjeszteni.

London, decz. 19. Lord Salisbury a lancasteri konstitucziós klubhoz intézett leveleiben kijelenti, hogy a képviselőház felosztása a legjobb eszköz arra nézve, hogy meggyözödést leheszen szerezni arról, hogy a nép a politikai főkérdésekben a ház többségével egyetért-e? Ezt az eszközt nagyon ajánlja a mostani kormánynak.

Konstantinápoly, decz. 19. A görög patriarkátus gyűlésterme tegnap zajos jelenetke színhelye volt. A patriarkáválasztás előkészítésére bizottság volt kiküldendő, a mi azonban nem történéhetett meg, mert a többség nem akarta megengedni, hogy Nathaniel locumentens is résztvegyen a szavazásban.

Konstantinápoly, decz. 19. A környébeli falvak lakóai néhány napja rendkívüli izgatottságnan vannak. Egy eddig még ki nem nyomozott rablóháza több irtoztos gyilkosságok követelt el a házaikat, valamint falvakat felgyújtogat. A legutóbbi napokban igen sok vagyonos lakost meglgyilkoltak és kiraboltak és több mint 20 falyat felgyújtottak. A lakosok közöl igen sokan lakóhelyeikről elmenekültek és csak nagy nehezen sikerült a halát kikérülniök. A tüz oly rohamosan terjedt, hogy az oltást meg sem kísérelték. Sok faly teljesen elpusztult.

Belgrád, decz. 19. *Sándor* király tegnap meglátogatta *Krisztics* miniszterelnököt, hogy őt nevenapja alkalmából személyesen üdvözölje. A király ház védszentének ünnepe alkalmából a minisztertanács üdvözló táviratot küldött Milan királyhoz, kit táviratban szívésy köszönetet mondott.

Bukarest, decz. 19. Canteuzino Miklós követlégi titkár, a budapesti főkonzulátus alkonzultát diplomaciailag szolgalatba rendezték be s a bécsi követseghez nevezték ki követlégi titkárá. Canteuzino utódja Barceanu Miklós, a központi igazgatás író-főnöke.

Péttervár, decz. 19. (Az Egyetértés tudósítójának táviata.) A Török-Armenában lefolyt eseményekről a Kavkaz nevű félhivatalos lap ezeket jegyzi meg: A történétekről az 1890. és 1891-ben alakított török-kurd lovassági ezredeket, az ugynevettzett hamidie ezredeket kell hibáztatni. Az utóbbi négy évben meg maguk a kurdok között is igen gyakoriak voltak a véres öszteütközések és ezért sem lehet csodálni, hogy az örmények ellen is, a kik a legtermékenyebb földeket, az ipart és kereskedelmet tartják kezükben, kihágások fordultak elő. Az ilyen eseményeket nem szabad felfogás szerint megélni. Vad népfajtok civilizálalni kell, bünteteiket is meg kell torolni, de nem szabad őket európai mértékekkel mérni. (N. Fr. Pr.)

Péttervár, decz. 19. A cászár és a cászárné koronázása az eddigi rendelkezések szerint 1896. évi áprilisban megy végbe. A koronázás után a cászári pár a nemzeti kiállítást megnyitására Nisnij-Novgorodba utazik

színházak és mulatságok... 19. számában...

19. számában... Frigyes 657 ftm... 20. számában...

színházak és mulatságok... M. kir. operaház... 21. számában...

színházak és mulatságok... Nemzeti színház... 22. számában...

színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 23. számában...

színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 24. számában...

színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 25. számában...

Színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 26. számában...

Színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 27. számában...

Színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 28. számában...

Színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 29. számában...

Színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 30. számában...

Színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 31. számában...

Színházak és mulatságok... Színházak és mulatságok... 32. számában...

Fővárosi gyermekszínház... Varszinház... Színházak és mulatságok...

Fővárosi gyermekszínház... Varszinház... Színházak és mulatságok...

Fővárosi gyermekszínház... Varszinház... Színházak és mulatságok...

Fővárosi gyermekszínház... Varszinház... Színházak és mulatságok...

Fővárosi gyermekszínház... Varszinház... Színházak és mulatságok...

Fővárosi gyermekszínház... Varszinház... Színházak és mulatságok...

Fővárosi gyermekszínház... Varszinház... Színházak és mulatságok...

Árvay Keskeméti kávéháza... Esténként hangverseny... Csóka Gábor...

Árvay Keskeméti kávéháza... Esténként hangverseny... Csóka Gábor...

Árvay Keskeméti kávéháza... Esténként hangverseny... Csóka Gábor...

Árvay Keskeméti kávéháza... Esténként hangverseny... Csóka Gábor...

Árvay Keskeméti kávéháza... Esténként hangverseny... Csóka Gábor...

Árvay Keskeméti kávéháza... Esténként hangverseny... Csóka Gábor...

Árvay Keskeméti kávéháza... Esténként hangverseny... Csóka Gábor...

Hungaria Szálló... Ma este az étteremben... Berkes Béla...

Hungaria Szálló... Ma este az étteremben... Berkes Béla...

Hungaria Szálló... Ma este az étteremben... Berkes Béla...

Hungaria Szálló... Ma este az étteremben... Berkes Béla...

Hungaria Szálló... Ma este az étteremben... Berkes Béla...

Hungaria Szálló... Ma este az étteremben... Berkes Béla...

Hungaria Szálló... Ma este az étteremben... Berkes Béla...

Vízjárás, 1894. december 19-én... Folyó... Vízmerő...

Table with columns: Folyó, Vízmerő, Az elcsúszt 24 óra alatt, Helyesítés. Lists rivers and water levels.

Elhaltak névsora 1894. decz. 19-én... Orlandó Imre... Székely Gyula...

Table with columns: Értékpapírok, Államadósság, Bankok részvényei, Értékpapírok. Financial data table.

Ezen hirdetés rovatban minden szövegi belátással közlésének...

KIS HIRDOETÉSEK

Minden hirdetésre felvillósítást az a kiadóhivatal nyújt. Címzett elá...

TELEFON 2342. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levelbelyeg vagy levelezőlap beküldetik...

1894. K.

Légy nyugodt és mindenem, mindent megírtam. L. 1122

Eladás.

pénz-sekretérek

székelyi ölező áron kaphatók a becsi pénz-sekretérek gyár...

Egy 10 lőerejű

Clayton és Schuttlerville-é és egy 2 1/2 lőerejű...

Kossuth Ferencc

Közzététel. Ott terjedt meg, eszesen kiadott munká...

Szabolcsmegyében

egy 145 lóerős gőzmozgató (2000 CV) eladó...

Alkalmazást keres.

Segédjegyzői állást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Czukrárszabó

elárulásoknak ajánlok elvett, fiatal 18 éves leány...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Intelligens

bécsi helyi a délutáni órákra alkalmazást keres mint...

Birtokeladás.

Baranyamegyében. Sásd, egy tőbbségi birtok eladó...

Alkalmazást keres.

Segédjegyzői állást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Czukrárszabó

elárulásoknak ajánlok elvett, fiatal 18 éves leány...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Fiatal.

jó házból való értelmes nő alkalmazást keres mint...

Alkalmazást keres.

Segédjegyzői állást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Czukrárszabó

elárulásoknak ajánlok elvett, fiatal 18 éves leány...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

Alkalmazást nyer.

Gazdatiszt kereszény, 1600 holdas birtok...

Egy urasági

inas jó bizonyítványokkal alkalmazást keres mint...

Lakás és bérlet.

Szobák burorova klinika közelében egy hétre két fráter kiadók...

Lakás keres.

köt burorot szobát, vagy buror nekül, egy magános nőt...

Vétel.

keresek régi éremgyűjteményt és mindegyik részleteket...

Raktárnak

alkalmas helyiségre keresetek IV. vagy V. kerületben. Bors...

Alkalmazást keres.

Segédjegyzői állást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Czukrárszabó

elárulásoknak ajánlok elvett, fiatal 18 éves leány...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Oktatás.

Házi-tanítónak ajánlok egy székely, a jó bizonyítványokkal rendelkező...

Alkalmazást keres.

Segédjegyzői állást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Czukrárszabó

elárulásoknak ajánlok elvett, fiatal 18 éves leány...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak.

Külfönel.

Saári gyártelep, érdemdíjazott és számos elismerő bizonyítványokkal kitüntetett...

Alkalmazást keres.

Segédjegyzői állást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Czukrárszabó

elárulásoknak ajánlok elvett, fiatal 18 éves leány...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőjének...

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti üzletvezető